

Friliv

NORDJYSKE

12. august 2023

Evetyrland i Tyrkiet

Kappadokien i det centrale Tyrkiet er en fantastisk oplevelse med sine 5000 års kulturhistorie, smukke landskaber og gæstfrihed

Side 4-6

Forunderlige Kappadokien

Skorstene, paddehatte, bølgepap, månen. Uanset hvad man finder på af ord, så kommer man næsten til kort, når man vil beskrive Kappadokien på en rammende måde. Det smukke område i det centrale Tyrkiet er kendt for den vilde natur, 5000 års kulturhistorie og den store gæstfrihed

Kappadokien er geologisk set en stor schweizerost, hvor de bløde stenarter og askelagene fra tidligere tiders vulkanudbrud giver masser af muligheder for, at både naturen og mennesker kan grave huller.

Foto: Michael Christensen

af Michael Christiansen
michael@drhmk.dk

Landskabet er som taget ud af "Flintstones" og er resultatet af vulkanudbrud, som fandt sted for millioner af år siden. Tonsvis af aske blev blandet med ler og stivnede til en porøs klippeart, som hedder tuf. Regnen og vinden bearbejdede materialet i tidens løb, og dannede bemærkelsesværdige former af den bløde stenart. Og fordi de både var sikre og bekvemme, så søgte den lokale befolkning ind i hulerne, når der var krig og fare på færde.

Nogle af klippeformationerne fungerer stadig til beboelse, mens andre rummer hemmelige kirker og kapeller udsmykket med byzantinske freskoer.

I dag er Kappadokien en af Tyrkiets største attraktioner. Der er mange turister, som finder vej til de små byer som Göreme og Ürgüp for at beundre de tusind år gamle klippekirker ved Göremes Friluftsmuseum og for at se solnedgangen over de spektakulære klippeformationer i Pasabag.

Friluftsmuseet i Göreme er centralt for ethvert besøg i Kappadokien. Alle kirker er hugget ud af klippen med håndkraft. Den lokale tradition siger, at der har været 365 klippekirker. En for hver dag i året. I dag er der cirka 30, der er åbne for os. Området er optaget på UNESCO's Verdensarvsliste for Europa i oldtiden var Kappadokien et kongerige, der opstod i kølvandet af Alexander den Stores invasion og Perserrikets sammenbrud. Det kappadokiske kongehus og den kappadokiske adel var af iransk herkomst og bevarede i århundreder iranske navne og flere iranske traditioner, kraftigt blandet med hellenismens. Kappadokien var aldrig et mægtigt kongerige og eksisterede ofte kun på de omkringliggende stormagters nåde.

Underjordiske byer

Et eventyrligt fænomen er de underjordiske byer. De er blevet lavet som tilflugt for kristne. Kaymakli har været i otte etager, og bestået af mere end 100 tunneller. Den har været forbundet

med nabobyen Derinkuyu. De underjordiske byer har været store nok til at kunne huse 20.000 mennesker, husdyr og forråd.

Göreme er hovedbyen i Kappadokien i det centrale Tyrkiet, selvom der langt fra er den største by i området. Her ligger Göreme Open Air Museum. Museet rummer en velmarkeret sti, der fører fra den ene klippehule og klippekirke til den anden i et forunderligt landskab. Du kan lytte til historier om, hvordan området blev beboet af kristne munke, der boede for sig selv i de mange naturlige huler i klipperne. Det foregik cirka på samme tid, som vikingetiden hærgede i det kolde nord.

Efterhånden kom der så mange munke, at der blev dannet flere klostre, og munkenes udbyggede hulerne med bittesmå klippekirker til dem selv. Der blev bygget en landsby uden for, og munkene var i flere hundrede år en væsentlig del af området.

Ballonerne

Der er mange, der forbinder Kappadokien med balloner, fordi det er et af verdens

mest kendte steder at prøve ballonflyvning.

En tidlig søndag morgen var der 80 balloner i luften samtidig fordelt over et rimeligt stort område. At glide op fra jorden i en ballon er som at svæve derudad: Helt stille og roligt. Der var ikke en vind, og de fredelige vindforhold er en af grundene til, at der er et virkelig godt ballon-område. Vi gled op og ned, rundt om de vilde stenformationer og kunne se de udslukte vulkaner i morgengryet.

Ihlara Valley

Den største bedrift kom til sidst, da vi skulle lande. Vi var blevet grundigt instrueret i at sætte os ned i kurven på en bestemt måde, men lige før vi landede, sagde ballonkipperen, at vi bare kunne blive stående. For nu startede det, som de færreste nok ville kunne gøre ham efter: Han parallelparkerede simpelthen en 50 meter høj ballon med kurv og 18 mennesker i direkte på en bil-trailer. Med lidt hjælp fra et par mænd på jorden dirigerede han perfekt den kæmpe ballon ned, og vi kunne fejre

Rejsen

- Du kan flyve til Kappadokien via Istanbul til byerne Kayseri eller Nevşehir, der begge ligger tæt på. Du kan også tage med tog fra Istanbul eller Ankara eller på road trip ad nogle fine, store veje.
- Højsæsonen er marts/april og september/oktober. Hvis du er på besøg på det tidspunkt, er det en god ide at komme til attraktionerne tidligt på dagen.
- Den lokale tyrkiske mad er velsmagende og billig med masser af grøntsager og masser af smag. Og så kan du få lokal vin til de fleste steder. Jeg kan anbefale de fyldte peberfrugter, lokal kebab, frisk ost og alle de andre dejlige retter, man forbinder med en tyrkisk menu.

Kegleformede strukturer, hvor nogle nåede helt op til 45 meter, blev skabt over tid ved erosion af den relativt bløde vulkanske aske omkring dem. Lokalbefolkningen kalder disse klippeformationer "fe-skorstene".

I Derinkuyu Underground City har der været op til 20.000 mennesker stuvet sammen på mange etager under jorden.

Jeg boede på et hotel i en klippehule.

I Kappadokien er man forkælet med velsmagende mad. Startende fra den overdådige og overvældende typiske tyrkiske morgenmad til de brede variationer af lækre lokale retter. Foto: Michael Christiansen

den smukke tur med en flaske lokale bobler.

Uden for Göreme starter en lang landevej, der siden tidernes formiddag har forbundet Kappadokien med Damaskus og

Jerusalem. Den burde hedde "vulkanvejen", for den fører forbi en perlerække af udslukte vulkanser, og fører også til dalen Ihlara Valley.

Kløften skærer sig ned igennem den tørre jord, og her kan du vandre ned til bunden og følge floden igennem kløften. Her i Ihlara Valley har man fundet masser af rester fra de tidligste mennesker i området, og det ligner også et landskab, der er taget direkte ud af filmen "Ice Age". De røde klipper står demonstrativt op i luften, stolte og ranke, vågende over dalen under dem.

Derinkuyu Underground City

Hele Kappadokien er geologisk set en stor schweizerost, hvor de bløde stenarter og askelagene fra tidligere tiders vulkanudbrud giver masser af muligheder for, at både naturen og mennesker kan grave huller.

Derfor virker det også meget naturligt, at der udover de mange huler oppe i klipperne også findes en stribe underjordiske byer. De er oprindeligt lavet som gemmesteder

Göreme er hovedbyen i Kappadokien, selvom det langt fra er den største by i området.

for lokale, så de kunne komme væk fra de bærgende hæere, der kom igennem i 800-1200 tallet på vej til eller fra Melleasten.

En af de største og mest kendte er Derinkuyu Underground City, hvor man mener, at der har kunne været op til 20.000 mennesker stuvet sammen på mange etager under jorden. I kolde klippehuler via snævre klippetrapper ned i dybet. 60 meter ned - på flere etager. Med en stribe lukkemekanismer i form af kæmpe rullesten til at forhindre udefrakommende.

Det er ret fascinerende at begive sig ned i dybet, og hvis man har klaustrofobiske tendenser, er det en god ide at undlade den nederste stentrappes, for den er lang og lav.

Efterhånden som landskabet blev eroderet, blev kegleformede strukturer, hvor nogle nåede helt op til 45 meter, skabt over tid ved erosion af den relativt bløde vulkanske aske omkring dem. Tidligere kulturer har gravet i dem for at skabe boliger, slotte og endda hele underjordiske byer, brugt som gemmesteder af tidlige

indbyggere.

Lokalbefolkningen omtalte disse unikke klippeformationer som "fe-skorstene", et navn, der har bestået gennem tiderne. Hvis naturen var den første kunstner til at arrangere indretningen, var det den anatolske menneskehed, der huggede klippen og skabte Kappadokien som et frilandsmuseum fyldt med natur- og kulturfænomener uden sidestykke.

Kappadokien, "de smukke hestes land", som en fortolkning af dets gamle navn Katpatuka antyder, er nøgen til de utallige muligheder for at udforske og opleve dette fantastiske land, fra ridning til cykling til luftballonture, fra udforskning til overdådigt køkken.